

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 330

гр. Пловдив , 24.06.2021 г.

РАЙОНЕН СЪД – ПЛОВДИВ, VII НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ в закрито заседание на двадесет и четвърти юни, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Методи Н. Антонов

като разгледа докладваното от Методи Н. Антонов Частно наказателно дело № 20215330202532 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.243 ал.4 от НПК.

Образувано е по жалба на Ст. Г. А. от град *****, чрез адвокат Й.Д. със съдебен адрес град *****, в качеството ѝ на пострадало лице по досъдебно производство № 92/2019г. по описа на РУ Раковски при ОДМВР Пловдив, против Постановление от 19.03.2021г. за частично прекратяване на наказателното производство по досъдебно производство № 92/2019г. по описа на РУ Раковски при ОДМВР Пловдив, образувано и водено за престъпление по чл. 343 ал.3 пр.V б."а" вр. ал.1 б."б" вр. чл.342 ал.1 от НК.

В жалбата се излагат подробни съображения за необоснованост, неправилност и незаконосъобразност на прокурорския акт.

Съдът, след като се запозна със съображенията на прокурора, изложени в атакуваното постановление, с аргументите в депозираната жалба, и като разгледа събраните по делото доказателства, намира следното:

ЖАЛБАТА Е НЕОСНОВАТЕЛНА.

От фактическа страна съдът приема за установено следното:

Досъдебното производство е било образувано за престъпление по чл. 343 ал.3 пр.V б."а" вр. ал.1 б."б" вр. чл.342 ал.1 от НК, извършено на

08.04.2019 год. в гр.Раковски с пострадало лице Ст. Г. А.

По делото в качеството на обвиняем за престъпления по посочената погоре правна квалификация е била привлечена М. И. К.

В хода на разследването е установено следното:

Обв. М. К. била правоспособен водач на моторно-превозно средство от 05.08.2009г., категории „В“, „М“ и „АМ“. Със Заповед за прилагане на принудителна административна мярка по чл.171 т.1 б."д" от ЗДвП /чл.171 За осигуряване на безопасността на движението по пътищата и за преустановяване на административните нарушения се прилагат следните принудителни административни мерки: т.1 временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство на водач:... б. "д" който управлява моторно превозно средство с наложено наказание глоба, незаплатена в срока за доброволно заплащане — до заплащане на дължимата глоба! № 2802/04.07.2018г. издадена от Началника на Отдел „Пътна полиция" при СДВР свидетелството и за правоуправление било временно отнето до заплащане на дължимите глоби наложени и за извършени нарушения на правилата на ЗДвП. Заповедта била връчена лично на обвиняемата на 04.07.2018г., когато и било иззето и свидетелството за управление на моторно-превозно средство, и е влязла в законна сила на 28.07.2018г..

На 08.04.2019 г. св.А. А. управлявал л.а. „Хонда Сивик" с рег.№ **** по ул."Христо Смирненски" в гр.Раковски, която била част от републикански път II - 56, в посока от запад на изток. В автомобила като * пътник на предна лява седалка пътувала св.С.А.. По същото време обв.М.К., въпреки,че била лишена от право да управлява моторно-превозно средство, управлявала л.а. „Мерцедес" модел „МЛ 350 Блутек 4 Матик" с рег.№ ***** по ул. „Петър Парчевич" в гр. Раковски. В един момент обв.К. достигнала кръстовището на ул. „Петър Парчевич" с ул."Христо Смирненски", което за посоката на движение от която тя идвала, било регулирано със пътен знак Б2 „Спри! Пропусни движещите се по пътя с предимство." Обвиняемата спряла на стоп линията, след което . предприела маневра „завой на ляво" по ул."Христо Смирненски" , без да изчака преминаващия по улицата автомобил управляван от св..А.А. да отmine на безопасно разстояние. В момента в който

управлявания от обвиняемата автомобил навлязъл по ул."Христо Смирненски" и изминал разстояние от около 3,93 m от момента на потегляне, предната част на л.а. „Мерцедес" модел „МЛ 350 Блутек 4 Матик" с рег.№ ****, който обвиняемата следвало да контролира непрекъснато, навлязла в южната лента на ул. „Христо Смирненски" където се движел св.А.А. с л.а. „Хонда Сивик" с рег.№ Р**** в следствие на което между двата автомобила настъпил удар който бил неизбежен. Ударът е настъпил в предната дясна част на л.а. „Мерцедес" модел „МЛ 350 Блутек 4 Матик" с рег.№ **** и в предната дясна част на л.а. „Хонда Сивик" с рег.№ **** където седяла и св.С.А.. След настъпилия удара св.С.А. изпитала силни болки в областта на шията и краката, от устата и течала кръв. На място пристигнала линейка която я откарала в УМБАЛ"Св.Георги" за да и бъде указана медицинска помощ.

В хода на разследването е била изготвена Съдебно-медицинска експертиза на Ст. Г. Анг., според заключението на която в следствие на настъпилото пътно-транспортно произшествие и са били причинени множество травматични увреждания измежду които и контузия на дясното коляно, с последствията от нея - оток на дясното коляно и подбедрицата и синовиата на дясната колянна става и наличие на кръв в нея, която е довела до трайно затрудняване движението на долния десен крайник, тоест касае се за средна телесна повреда по смисъла на чл.129 ал.2 вр. ал.1 от НК. Останалите травматични увреждания са и причинили леки телесни повреди по смисъла на чл.130 от НК.

По делото е била назначена и е била изготвена Авто-техническа експертиза, според заключението на която основните причини за настъпилото произшествие от техническа гледна точка са: Навлизането на л.а. „Мерцедес" модел „МЛ 350 Блутек 4 Матик" управляван от М. И. К. в южната лента на ул. „Христо Смирненски", гр. Раковски в момент, когато това не е безопасно, тъй като в нея се движи л.а. „Хонда Сивик" с рег.№ **** управляван от А. Г.А.; Неспазването на условията продиктувани от пътен знак „Б2 -Спри! Пропусни движещите се по пътя с предимство" от страна на водачката на л.а. „Мерцедес" модел „МЛ 350 Блутек 4 Матик" с рег.№ ***** - М. И.К.

Според прокурора наказателното производство следва да бъде

прекратено по следните причини:

Обв. К. не е осъществила от обективна страна състава на престъплението по чл. 343 ал.3 пр.V б."а" вр. ал.1 б."б" вр. чл.342 ал.1 от НК, а именно към момента на настъпване на произшествието същата макар и с отнето СУМПС по реда на чл.171 т.1 б."д" от ЗДвП, не е била лишена от право да управлява моторно-превозно средство, към този момент тя е имала останали още 15 контролни точки от общо 39, т.е. не е загубила правоспособността си. Това, че е управлявала автомобил без съответното свидетелство за управление, отнето със Заповед за налагане на принудителна административна мярка в случая се явява осъществен състав на престъплението по чл.343в ал.3 вр. ал.1 от НК от обективна и субективна страна, а не престъпление по смисъла на ал.3, пр.V от чл.343 от НК. Ето защо и прокурорът е счел, че досъдебното производство ще следва да бъде прекратено в частта му за извършено престъпление по чл. 343 ал.3 пр.V б."а" вр. ал.1 б."б" вр. чл.342 ал.1 от НК - причиняване на средна телесна повреда след управление на моторно-превозно средство без нужната правоспособност. В същото време обаче следвало производството да продължи да се води срещу обв.Миглена Каканашева за извършени в условието на реална съвкупност престъпления по чл.343 ал.1 б."б" пр.П вр. чл.342 ал.1 от НК и чл.343в ал.3 вр. ал.1 от НК.

Съдът възприема и кредитира изцяло изводите на представителя на Районна прокуратура – Пловдив от обжалвания прокурорски акт.

Наистина със самият факт на налагане на принудителна административна мярка „временно отнемане на свидетелството за правоуправление“, по никакъв начин не лишава водачите на ППС от правоспособност да упражняват тази правно-регламентирана дейност. Както е застъпено в непротиворечивата съдебна практика по наказателни дела -0 например Решение № 44 от 19.02.2013г. по н.д. № 2161/20212г. на ВКС-Ин.о. Наказанието "лишаване от право да се управлява МПС" се изпълнява с отнемане (изземване, предаване, връщане) на свидетелството за управление (СУМПС) от съответните контролни органи или водача - чл. 172, ал. 2, т. 3 и ал. 3 от ЗДвП и чл. 21 - 23 от Наредба I-157/01.10.2002 г. на МВР. С изтичане на срока на лишаването на водача от това му право обаче той не винаги

автоматично го възстановява, като в закона и цитираната наредба са посочени допълнителните изисквания към него (обобщено в чл. 24, ал. 1 от наредбата във връзка с различни текстове от ЗДвП). Ако в срока на изтърпяване на наказание лишаване от право да управлява МПС водачът отново седне зад волана, включително и управлява МПС от категория, за което не е придобил правоспособност, то той би бил санкциониран по административен ред съгласно чл. 177, ал. 1, т. 1 от ЗДвП, а при следващо деяние - за престъпление по чл. 343в, ал. 1 от НК. Ако обаче срокът на лишаването му от правоуправление е изтекъл и той не е възстановил правата си било заради не издържан проверовъчен изпит или не изтекъл ограничителен срок да положи такъв, било заради наличие на физически или психически недъг, поради което не отговаря на медицинските или психическите изисквания за управляване на МПС от съответната категория, и въпреки това управлява МПС, то той върши нарушение по чл. 150а от ЗДвП и подлежи на санкция по административен ред по чл. 177, ал. 1, т. 2 от ЗДвП, а когато в едногодишен срок от това му наказване с влязло в сила наказателно постановление отново управлява МПС, то тогава осъществява престъпния състав на чл. 343в, ал. 2 от НК. Тук се вижда връзката между двата престъпни състава на престъпленията по чл. 343в, ал. 1 и 2 от НК, които, макар и самостоятелни, боравят с единни понятия за правоспособността на дееца като водач на МПС и правото му законосъобразно да осъществява такава дейност, за което притежава валидно СУМПС. Транспортната дейност следва да се разглежда свързано с правата на гражданите на свободно придвижване, на работа, свързана с транспорт на пътници или стоки, било в рамките на Европейската общност или извън нея, но като се отчита характерът на регулираните обществени отношения и правомощията на държавата да въведе определени ограничения чрез националното си законодателство на това право да се управлява МПС чрез правилата за контрол и осигуряване на пътната безопасност. Или, за разрешаване на разглеждания проблем от значение е не само вътрешното ни законодателство, но и норми от общностното право в ЕС, част от който е България. На тази база следва да се разрешат въпросите относно правоспособността на водача и защо следва да притежава валидно, съответно СУМПС. Съгласно чл. 150а, ал. 1 от ЗДвП, "за да управлява МПС, водачът трябва да притежава СУМПС, валидно за категорията, към която спада управляваното от него превозно средство", т. е. според категорията на

управляваното от него МПС се съобразява дали притежаваното от него СУМПС е "съответно". От друга страна, съгласно чл. 157, ал. 1 от ЗДвП той получава и контролен талон към това СУМПС и определен брой контролни точки за отчет на извършваните нарушения. Този талон съпътства СУМПС и може да бъде отнет при съставяне на акт за констатиране на административно нарушение по ЗДвП (АУАН), който го замества за един месец от съставяне на акта. Правното значение на СУМПС е изяснено в чл. 3, ал. 3 от ЗБЛД, като тези, издадени от българската държава на нейните граждани имат силата и на документ за самоличност. Основното предназначение на СУМПС обаче е удостоверяване на правоспособността на лицето да управлява МПС от дадена категория. Като страна-членка на ЕС, България е транспонирила в националното си законодателство изискванията на Директива 2006/126/ЕО на ЕС от 20.12.2006 г., изменена с Директива 2009/113/ЕО на Комисията от 25.08.2009 г., Директива 2011/94/ЕС на Комисията от 28.11.2011 г., съответно съгласно § 2 от ПЗР на ЗБЛД (преименуван ЗБДС, ДВ бр. 82/2009 г.) и § 35, т. 3 от ДР на ЗДвП (ДВ. бр. 54/2010 г.). И докато ЗБЛД урежда "условията и реда за издаване, ползване и съхранение на българските лични документи", включително СУМПС, то ЗДвП "урежда... изискванията за правоспособност на водачите на ППС,... както и принудителните мерки, които се прилагат, и наказанията за нарушаване на разпоредбите на този закон и на издадените въз основа на него нормативни актове", като целта е "да се опазват животът и здравето на участниците в движението по пътищата, да се улеснява тяхното придвижване, да се опазват имуществото на юридическите и физическите лица, както и околната среда от замърсяването от МПС". Дадено лице ще придобие правоспособност за управление на МПС по правилата на ЗДвП, за което има правото да получи, съответно държавата е длъжна да го снабди със СУМПС по реда, установен в ЗБЛД, за да може да удостовери "правоспособността за управление на МПС". Съгласно този закон, СУМПС като български личен документ е собственост на държавата (чл.2) и то се предава на органа, който го е издал, при изтичане на неговата валидност (чл. 10, ал. 1, т. 5 от с.з.), т.е. той е "индивидуален удостоверителен документ за правоспособност за управление на МПС" от "категорията/ите, за които е валидно" (чл.50, ал.1 и чл.53, ал.1, т.10 от ЗБЛД), като сроковете за валидност са определени в двата цитирани закона, съобразено с посочените директиви на ЕП и на ЕС и Комисията на ЕС. С § 1, т.2, б."ж" от ДР на ЗБЛД е

дефинирано какво е "нередовен български личен документ" - "е с изтекъл срок на валидност", а съгласно чл. 81, ал. 2, т. 6 от с.з. - притежателят му подлежи на санкция по административен ред, ако "използва нередовни български лични документи" (с ал. 1, т. 7 на същия член, но с изменение на закона в сила след инкриминираното деяние - ДВ бр.75/2012 г. е наказуемо и неподаването в срок до 30 дни на заявление за издаване на ново СУМПС при промяна на постоянното местоживее на лицето от едно населено място в друго). Изводът е, че по ЗБЛД се урежда документооборотът и ползването на БЛД, съответно предвижда санкции при нарушаване на свързаните с това правила. За разлика от ЗБЛД, ЗДвП и приетите въз основа на него други подзаконови нормативни актове предписват правила, свързани с управлението на МПС. И докато СУМПС удостоверява правоспособността на лицето да осъществява такава дейност, придобиването и запазване във времето на придобитата от лицето правоспособност се свързва с усвояването на определени знания и постигане на умения от него на основата на определени минимални стандарти за физическа и умствена годност за управление на съответните ППС, което намира своето отражение при първоначалното издаване или при периодичното подновяване на СУМПС, което, според цитираната Директива на ЕП и ЕС, инкорпорирана в законодателството ни, ще даде възможност за "редовен контрол ... за съответствие" с тези минимални стандарти за постигане на посочените цели, общи за ЕС, поради което те "следва да съвпадат с подновяването..... и да се определят от срока на валидност на СУМПС". По този начин, всяка държава-членка на ЕС, съобразявайки установените за общността срокове за административна валидност на СУМПС, може да ги и намали, за по-ефективен контрол върху годността на водачите на МПС, включително и само за дадена категория МПС с оглед специфичната отговорност на водачите им. Поради това следва да се приеме, че изискването за "съответно свидетелство за управление на МПС" значи да е валидно както с оглед на срока на неговата "административна валидност", така и за "категорията МПС", което се управлява от водача. Когато дадено лице не е провело обучение и не е издържало изпит за придобиване на правоспособност за управление на МПС, то безспорно не притежава такава и нарушава чл. 150 от ЗДвП. Приравнено на него е и правоспособен водач, който съгласно чл. 157, ал. 4 от ЗДвП "губи придобитата правоспособност" заради отнети всички контролни точки.

Разумът на това законодателно решение е, че щом той е допуснал множество нарушения на правилата за движение, довело до отнемане на тези всички контролни точки, то има проблем с неговите знания и умения при управлението на МПС и затова следва да ги докаже наново с ново обучение и проверовъчен изпит. Поради това и съдебната практика вече е утвърдила в множество решения на ВКС, включително и цитираните от страните по делото, че чл. 343в, ал. 2 от НК е приложим за всички случаи на управление на МПС без съответно СУМПС - както когато такова не е издавано на водача, така и когато то е отнето на някакво основание. Не е съответно и СУМПС с изтекъл срок на валидност, тъй като водачът не е доказал след изтичане на срока наличието на съответствие с минималните стандарти за физическа и умствена годност за управление на МПС от съответната категория, което се доказва със съответните документи, изисквани от контролните органи в съответствие с националното законодателство. При просрочие на валидността на СУМПС и управляване на МПС извън този срок водачът първоначално носи административно-наказателна отговорност (уредена в чл. 171, ал. 1, т. 2 вр. чл. 150а от ЗДвП), а когато в едногодишен срок от наказването му по административен ред продължава да управлява МПС без "подновено" СУМПС, той осъществява състава на чл. 343в, ал. 2 от НК. Правилно за това престъпление не е предвидена в чл. 343г от НК и санкция по чл. 37, ал. 1, т. 7 от НК - лишаването на водача от право да управлява МПС, тъй като при подновяване на СУМПС той следва да докаже пред контролните органи съответствието с минималните изисквания за издаването на съответно СУМПС и едва тогава може да осъществява транспортна дейност било за себе си, съобразно свободата на придвижване в рамките на общността или извън нея, било като работа. Разумът на законодателя да не предвиди такава санкция за тези водачи е както защото те нямат или са загубили правото за управление на МПС, така и защото не са доказали в съответния срок годността си да го упражняват. Законосъобразно въззивният съд е поставил акцента не върху придобитата или загубена от водача правоспособност, а върху задължението на водача да докаже пригодността си за управление на МПС чрез притежаване на валидно за категорията на управляваното такова СУМПС, а това означава и то да е в срока на административната му валидност, за да е годен удостоверителен документ за тази му правоспособност..

По тези съображения съдът намира, че постановлението на прокурора е законосъобразно обосновано.

Предвид изложените мотиви, съдът е на становище, че постановлението на РП – Пловдив за прекратяване на наказателното производство е обосновано и законосъобразно и като такова следва да бъде потвърдено.

Ето защо

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА Постановление от 19.03.2021г. за частично прекратяване на наказателното производство по досъдебно производство № 92/2019г. по описа на РУ Раковски при ОДМВР Пловдив, образувано и водено за престъпление по чл. 343 ал.3 пр.V б."а" вр. ал.1 б."б" вр. чл.342 ал.1 от НК.

Определението подлежи на обжалване и протест в седемдневен срок от получаването му пред Пловдивски окръжен съд.

Препис от определението да се изпрати на жалбоподателя и на РП гр. Пловдив.

Съдия при Районен съд – Пловдив: _____